Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

DG Ruimtelijke Ordening
DGRO-RO-NOVEX Gebieden

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
2026-0000594300

Bijlage(n)
1

Datum 11 november 2026
Betreft De verstedelijkingsstrategie Twente

In de contourennotitie Nota Ruimte[1] is de regio Twente opgenomen als regio met kansen voor een zogenaamde brede schaalsprong. Inmiddels is deze uitgewerkt tot ontwerp Nota Ruimte. Hierin heeft de regio Twente de status *initiëren*[2] gekregen in de nieuw geïntroduceerde VISTA-strategie, passend bij de eerdere constatering dat er een bredere schaalsprong mogelijk is in Twente. Naar aanleiding van deze benoeming is op het BO Leefomgeving van 2024 een afspraak gemaakt om een gezamenlijke verstedelijkingsstrategie op te stellen. Daartoe zijn Rijk en regio (provincie Overijssel, de 14 Twentse gemeenten en het waterschap Vechtstromen) gestart met het proces. Deze verstedelijkingsstrategie geeft een gedeeld beeld over de urgentie, aard, omvang en aanpak van de samenhangende ruimtelijke opgaven om deze schaalsprong te realiseren.

In de tussentijd (2025) is de Spoorzone Hengelo-Enschede (ook wel SHE genoemd) als nationaal grootschalige woningbouwlocatie (NGW) aangewezen. Op het BO-MIRT van 2 november is deze gezamenlijk opgestelde verstedelijkingsstrategie vastgesteld en zijn de benodigde mobiliteitsmiddelen voor de NGW Spoorzone Hengelo-Enschede (104,2 miljoen) alsnog toegekend.

Inhoud van de verstedelijkingsstrategie

Twente heeft veel potentie om bij te dragen aan nationale doelstellingen op bijvoorbeeld het gebied van economie en woningbouw. De ambitie is om richting 2050 Twente door te laten groeien naar een (nog) sterkere, aantrekkelijke en toekomstbestendige regio. Het is belangrijk om tijdens deze ontwikkeling de krachten van Twente, zoals een uniek groen en aantrekkelijk landschap, een sterke kennis- en maakindustrie en een sterke samenwerkingscultuur tussen overheid, onderwijs en ondernemers, niet alleen te koesteren maar ook te beschermen. Voor de ontwikkeling naar een (nog) sterkere, aantrekkelijke en toekomstbestendige regio is het belangrijk dat er niet alleen nieuwe woningen gebouwd worden, maar tegelijkertijd ook de economie gestimuleerd wordt, de voorzieningen niet alleen op peil worden gehouden maar ook versterkt worden en waar nodig de bereikbaarheid verstevigd wordt.

[1] Nota Ruimte | Tweede Kamer der Staten-Generaal
[2] Gebieden die verder weg liggen van het economisch kerngebied met potentie voor een schaalsprong in economie en bevolking. Hier zetten we in op een ontwikkeling van de regionale economie, gekoppeld aan kennisinstellingen en campussen, daarna volgen meer kansen voor grootschalige woningbouw (p. 48, ontwerp Nota Ruimte).

In de verstedelijkingsstrategie is een ambitie van circa 80.000 extra woningen en 62.000 extra arbeidsplaatsen tussen de periode 2022 en 2050 opgenomen. Sinds 2022 zijn al ongeveer 10.000 woningen en 12.000 arbeidsplaatsen gerealiseerd Om deze verdere verstedelijking zo gericht mogelijk te laten plaatsvinden, is naast de ontwikkelprincipes, onderscheid gemaakt tussen (1) dragende steden (Hengelo, Enschede en Almelo), (2) dynamische knopen (Oldenzaal, Goor, Borne, Nijverdal, Rijssen, Vriezenveen, Wierden en Haaksbergen) en (3) het vitaal buitengebied. Van deze 80.000 extra woningen worden circa 60.000 in de drie dragende steden gebouwd en circa 20.000 in de dynamische knopen daaromheen. Deze steden zijn namelijk goed ontsloten met het nationale OV en/of het wegennet. In het vitaal buitengebied kan worden gebouwd voor instandhouding vitaliteit en leefbaarheid.

Naast deze driedeling zijn zeven ontwikkelprincipes afgesproken. Deze ontwikkelprincipes vormen de belangrijkste uitgangspunten voor de verdere verstedelijking van de regio. De ontwikkelprincipes zijn:

1. Bloeiende regio rondom levendige steden
2. Benut de kracht van het landschap
3. Verstedelijking en economie gaan hand in hand
4. Creëer nabijheid
5. Koester Twentse kwaliteiten
6. Neem verantwoordelijkheid
7. Pak opgaven aan bij de bron

Belangrijke randvoorwaarden voor het realiseren van deze ambitie is voldoende water- en energiebeschikbaarheid en het op den duur het op peil houden/doorontwikkelen van de (regionale) bereikbaarheid.

De komende maanden werken we in gezamenlijkheid verder aan een uitvoerings- en investeringsagenda. Deze verdiept ruimtelijke opgaven en geeft inzicht in belangrijke randvoorwaarden en mogelijke investeringen, die nodig zijn om deze schaalsprong te realiseren. Deze gecombineerde uitvoerings- en investeringsagenda zal geen nieuwe investeringsafspraken tussen partners bevatten, maar betreft een eerste financiële doorvertaling van ambities. Parallel aan het opstellen van de uitvoerings- en investeringsagenda dimensioneren we de randvoorwaarden (o.a. beschikbaarheid van energie, water en voorzieningen) passend bij de afgesproken groei/aantallen en werken we dit met alle betrokken stakeholders verder uit.

DG Ruimtelijke Ordening
DGRO-RO-NOVEX Gebieden

Onze referentie
2026-0000594300

Daarnaast gaan we de komende tijd ook de woondeal voor deze regio actualiseren, waar deze afgesproken ambitie in meegenomen wordt.

De Minister van Volkshuisvesting en
Ruimtelijke Ordening,

E. Boekholt-O'Sullivan